

RIV NED, BYG OP ELLER REPARER - DEN OPTIMALE STRATEGI?

Chr. Munch-Petersen
Centerchef
Byggeri/Beton
Teknologisk Institut
Gregersensvej, Postboks 141, 2630 Taastrup
E-mail: chr.munch-petersen@teknologisk.dk

I virkeligheden er overskriften helt misvisende: Som bygningsejere vælger vi kun sjældent at rive et eksisterende bygværk ned for at opføre et bygværk med samme funktion til erstatning. Som udgangspunkt er ønsket til et bygværk på et hvilket som helt tidspunkt et behov for et fremtidigt uendeligt liv, og strategien vil næsten altid være at opretholde funktionerne, dvs. en reparations- og vedligeholdelsesstrategi.

Når endelig man en sjælden gang river en bro eller bygning ned, kan det lige så godt være en gammel som en helt ny konstruktion – fx Bilgravs-minde.

Det forvirrer begreberne at vi hører, at Øresundsforbindelsen er dimensioneret til at have en levetid på 100 år. Det betyder ikke, at vi forventer, at forbindelsens levetid er udtømt om 100 år. Det betyder derimod, at levetiden er mindst 100 år, også selvom vi ikke foretager "livsforlængende" behandlinger, der fx kan standse chloridindtrængning (og vi på den måde kan overlade det til vore efterkommere at formulere en reparationsstrategi!). Der er således stor forskel på at tale om reel levetid og levetid som designkriterium.

Dette indlæg giver ikke noget universelt svar på, hvad der er den mest optimale reparations- og vedligeholdelsesstrategi. Men det giver et overblik over sammenhængen mellem de mange forhold, der skal overvejes, før man kan fastlægge en reparationsstrategi, bl.a.:

- materialernes egenskabsudvikling
- konsekvens af udførelsens kvalitet
- miljøpåvirkning
- definition af den kritiske grænse, der afgør hvornår konstruktionens stand ikke længere er acceptabel.
- økonomiske konsekvenser at ovenstående.

Moralen er, at reparations- og vedligeholdelsesstrategien bør være en vigtig del af projekteringen af kommende bygværker. Brug af byggekoncepter som BOT (Build, Operate, Transfer) vil givetvis fremme dette synspunkt.